

Opdracht 1

Lees de tekst.

Gebruik de leeskaart.

Voordat u start met lezen, leest u ter oriëntatie. Kijkt u goed naar de titel.

1 Team knapt scholen op

Het klusteam komt voorrijden met een bestelauto, samen met een werkleider. Ladders, verblikken, rollers en kwasten brengen ze mee. Dan gaan ze aan de slag. Een week of twee, drie blijft het klusteam op een school. Lokaal voor lokaal wordt opgeknapt. Het mes snijdt aan twee kanten: de mannen van het klusteam doen werkervaring op en de scholen zijn er dolblij mee.

Dit schooljaar hebben al tientallen basisscholen een niet al te dure opknappbeurt van hun gebouw gehad. Via de gemeente legt de school contact met 'Pimp-my-school'. En dan gaat het snel. Zonder gedoe, formulieren of wachttijden komt het team in actie. Een kans voor scholen én voor een aantal mannen die al langdurig een uitkering hebben.

In maart waren de mannen van het klusteam bezig bij de Anne Frankschool. 'Ik ben heel lang weggeweest uit Nederland,' vertelt Erik. 'Dan is het moeilijk om hier weer aan de slag te komen. Maar door hieraan mee te doen, ben ik in ieder geval weer bezig.' John was zijn leven lang bakker en zou het liefst in zijn eigen vak bezig zijn. 'Ik zie dit werk als een extraatje op mijn uitkering. Zo kan ik mijn hobby's beter betalen. Maar ik leer ook het schildersvak, dus wie weet helpt het me om toch weer echt werk te vinden.'

Werkbegeleider Ben de Goor laat de teamleden meedenken en meebeslissen. Hij heeft geduld. 'Je moet toch wat,' zegt hij. 'En het opknappen van een school is positief werk.' Doel is om mensen kansen te bieden op werk, door aan te sluiten op wat ze kunnen. Vroeger werd er ook wel eens een schoolplein opgeknapt, tegenwoordig doet het team voornamelijk schilderwerk. Ze doen klussen die anders door ouders of door de conciërge gedaan moeten worden.

Ben de Goor legt uit hoe het werkt: 'Vanuit de gemeente of soms het UWV krijgen we kandidaten. In dit project leren ze teamgeest, arbeidsritme, op tijd komen en dat soort dingen.' Daarnaast werken de mensen aan zichzelf. Ze krijgen cursussen, sollicitatietraining en taallessen als dat nodig is. Het samenwerken in een groep werkt positief. Zeker met Ben als meewerkend voorman, met wie ze het goed kunnen vinden en die ze vertrouwen.

Bron: *Arnhemse Koerier*, 21 april 2010 (bewerkte tekst)

Opdracht 2

Maak de vragen bij de tekst. Lees de vragen goed.

Daarna gaat u eerst zoekend lezen, dan intensief lezen.

- 1 Wat voor soort tekst is dit?
 - A een folder van de gemeente
 - B een artikel uit een krant
 - C een advertentie van het UWV

- 2 Wat doet het klusteam 'Pimp-my-school'?
 - A Het team verft de basisscholen in de stad.
 - B Het team rijdt in een bestelbus rond door de stad.
 - C Het team is op zoek naar werk.

- 3 Wie zijn de mannen in het team?
 - A langdurig werklozen
 - B medewerkers van de gemeente
 - C ouders van kinderen op de basisschool

- 4 Waarom is John in dit team aan het werk?
 - A Hij deed dit werk ook in het buitenland.
 - B Hij levert hem meer op dan een uitkering.
 - C Hij wil graag weer met zijn eigen vak bezig zijn.

- 5 Welke klussen doet het team nu vooral?
 - A opknappen van het schoolplein
 - B schilderen
 - C klussen, samen met ouders en de conciërge

- 6 Wat leren de mannen nog meer?
 - A samenwerken
 - B sollicitatietraining van Ben Vergoor
 - C zelfvertrouwen

- 7 Waarom is Ben Vergoor belangrijk in dit team?
 - A Hij leert het team arbeidsritme.
 - B Hij leert het team Nederlands.
 - C De teamleden vertrouwen hem.

Opdracht 3

Onderstreep alle werkwoorden in de bovenstaande tekst.

Raad of vraag de betekenis van werkwoorden die je niet kent.

Zoek deze woorden vervolgens op.

Opdracht 4

Vul de werkwoorden hieronder in op de goede plaats in de zinnen. Spreek de zinnen hardop uit.

Werk vinden – Opknappen – een uitkering hebben – bezig zijn – voorrijden – weg zijn – meebrengen – kansen bieden – opknappen – snijden – werkervaring opdoen – er dolblij mee zijn – aan de slag komen – contact leggen – in actie komen – meedenken

Ze komen _____ met een bestelbusje, samen met een werkleider. Ze _____ ladders, verblikken, rollers en kwasten _____. Lokaal voor lokaal wordt o _____. Het mes s _____ aan twee kanten; de mannen van het Pimp-my-schoolteam d _____ w _____ o _____ en de scholen zijn er dolblij mee.

Via de gemeente l _____ de school c _____ met 'Pimp-my-school'. En dan gaat het snel. Zonder gedoe, formulieren of wachttijden _____ het team in _____.

'Ik ben heel lang _____ uit Nederland,' vertelt Erik.

'Dan is het moeilijk om hier weer _____ . Maar door hieraan mee te doen, _____ ik in ieder geval weer _____ .' Werkbegeleider Ben de Goor laat de teamleden _____ en meebeslissen.

Hij heeft geduld. 'Je moet toch wat,' zegt hij. 'En het _____ van een school is positief werk.'

Doel is om mensen _____ te _____ op werk.

Opdracht 5

Lees de tekst.

Gebruik de leeskaart.

Voordat u start met lezen, leest u ter oriëntatie:

Bekijk de foto goed en het onderschrift – zoek het woord in de titel op als u het niet weet.

Lees deze tekst voor uw plezier. Probeer door te lezen en tempo te houden, ook als u een aantal woorden niet kent.

Er zijn geen vragen bij deze tekst.

Deze tekst komt uit een boek, een roman. Driss Tafersiti is de hoofdpersoon. Hij kwam als jonge Marokkaanse gastarbeider naar Nederland. Dit verhaal gaat over zijn ervaringen.

2 Conciërge

Ik kwam de afspraak met mevrouw Visser na. Ik schreef me in voor de juridische opleiding van de Johan Enschede meao in Haarlem. In ruil daarvoor mocht ik als conciërge aan de slag op de Van Eldenschool. Ik begon op 2 januari 1984 met de opleiding en met mijn nieuwe baan. Ik werkte vier dagen in de week en zat op maandag- en dinsdagnacht op de avond-meao. Ik kreeg er interessante vakken zoals strafrecht, Duits en organisatieleer. Het beginnen aan een nieuwe opleiding was spannend en leuk, maar het leukst was dat ik weer werk had. Het was niet de kantoorbaan waar ik altijd van had gedroomd, maar als alternatief kon ik mezelf niets beters wensen dan conciërge zijn op de Van Eldenschool. Het was als thuiskomen. Ik kende alle leraren in het gebouw en hield van die rinkelende schoolbel die aan het eind van elk lesuur door de school klonk. Ik herwon er mijn zelfvertrouwen, dat ik langzaam was kwijtgeraakt door het werkloos thuiszitten en de vele afwijzingen op mijn sollicitatiebrieven.

Conciërge betekende: klusjesman, schoonmaker, administratief medewerker, boodschappenjongen, telefonist en luisterend oor voor leraren en leerlingen.

Ik droeg een blauwe overall en had in mijn borstzakje altijd een schroevendraaier, een rolletje plakband en een rode en een blauwe pen: de rode gebruikte ik voor de teltaalbriefjes en de blauwe voor de rest. Ik had een eigen kantoortje bij de ingang van de school. Om halfacht 's morgens opende ik het gebouw, deed de lichten aan, draaide de verwarming open en maakte een inspectierondje. Daarna ging ik in mijn conciërgehokje zitten en groette iedereen die binnenkwam. Aan het begin van elk lesuur ontving ik de leerlingen die te laat waren en alleen nog maar de les binnen mochten als ze een teltaalbriefje hadden. Tussendoor was ik beschikbaar voor iedereen die mij nodig had. Op rustige momenten had ik tijd voor mijn eigen studie. Ik las in mijn boeken en nam zo nu en dan de telefoon op. Om vier uur zat mijn dag erop, dan kwamen de schoonmakers die de lokalen en de gangen fatsoeneerden en het gebouw een paar uur later op slot deden.

Ik kon heel goed overweg met alle leraren en leerlingen, maar een speciale band had ik met de jongens en meisjes van de internationale schakelklas. De Turkse en Marokkaanse leerlingen van de schakelklas kwamen mij vaak opzoeken in het conciërgehok. Ze noemden me ome Driss. Ik vertelde ze over mijn tijd als leerling op de Van Eldenschool en hoe ik die ervaren had. Soms hielp ik ze bij lastige opdrachten.

Een van de leerlingen, Bouzlan, een vijftienjarige Marokkaan uit mijn geboortestreek, kwam op een dag mijn kantoortje binnen en zei: 'Ome Driss, ik begrijp niets van die lid-

woorden. “De” huis mag niet, maar “de” auto mag wel.’

Het juiste gebruik van de lidwoorden was voor deze leerling een groot struikelblok. Ik had er zelf ook nog wel eens moeite mee. Ik probeerde Bouzlan uit te leggen dat het een gevoelskwestie was. Er waren geen duidelijke regels voor. ‘Maar waarom wordt het fout gerekend bij een toets als er geen regels zijn? Als alles zo onduidelijk is, kan ik maar beter stoppen met de opleiding en gaan werken.’

‘Denk je dat je het op je werk wel zult leren?’ vroeg ik. ‘Je krijgt maar één keer een kans om te leren en dat is hier en dat is waarom je vader je naar Nederland heeft gehaald, Bouzian. Maak hem trots en laat hem zien dat hij niet voor niets is weggegaan uit Marokko.’ Hij sloeg zijn ogen neer, knikte en zei: ‘U heeft gelijk, ome Driss.’

Bron: Driss Tafersiti, *Ik, Driss*, Uitgeverij Atlas 2010

Opdracht 6

Lees de tekst.

Gebruik de leeskaart.

Voordat u start met lezen, leest u ter oriëntatie.

3 Ik ben de ideale stagiair

Het vinden van een droomstage is nog lang niet altijd zo gemakkelijk. Een stage zoeken is een avontuur waarin je als mbo’er kunt ontdekken hoeveel organisaties en bedrijven er zijn. Je zoekt tenslotte een paar geweldige maanden werkervaring. Jij moet ervoor zorgen dat de baas om jouw talent staat te springen. *Spits* helpt je op weg naar een stage met wat handige tips.

De stage

De stage is misschien wel de meest belangrijke en het leukste onderdeel van je opleiding. De school geeft je flink de tijd om lekker aan de slag te gaan. Begin daarom op tijd naar een stage te zoeken en zoek een bedrijf of organisatie die bij jou past. Soms hoeft je zelf niet te zoeken en biedt de school je een stage aan. Zorg dan toch voor goed overleg met de school, zodat je docent of stagebegeleider weet wat je leuk vindt.

Internet

Op internet zijn tal van websites te vinden waarop bedrijven stagevacatures plaatsen. Aarzel niet om zelf op een bedrijf af te stappen: je kunt zomaar de eerste worden. Jouw school kan ervoor zorgen dat het bedrijf een erkend stagebedrijf wordt; dat betekent dat het bedrijf een leerzame plaats is die goed past bij jouw beroepsopleiding. Er zijn ook studenten die nog niet precies weten wat hun droomstage is. Je kunt je stagebegeleider op je school om advies vragen. Je kunt ook de gemakkelijkste weg kiezen en je door de school laten plaatsen bij een willekeurig bedrijf. Als je dan ergens een stage krijgt die niet zo leuk is, weet je in elk geval ook waar je niet wilt werken: ook dat kan een goede ervaring zijn. En je moet het zo bekijken: tijdens een volgende stage kun je het beter treffen.

Sollicitatiebrief

Heb je een leuk bedrijf gevonden? Stap 2 is dan de sollicitatiebrief. Het is belangrijk dat je een duidelijke brief schrijft waarin je vertelt waarom je een geschikte kandidaat bent. Op internet zijn veel websites die je op weg kunnen helpen bij het schrijven van een goede sollicitatiebrief. Naast een goede brief stuur je ook een curriculum vitae mee. In je cv mag je ook eerdere stages, bijzondere schoolprojecten en vrijwilligerswerk vermelden. Extra tip: negeer te hoge eisen van bedrijven. Soms vragen ze hbo'ers, maar hebben ze na een gesprek met jou veel liever een mbo'er die direct in de praktijk aan de slag kan.

Op gesprek

Kassa! Je wordt uitgenodigd voor een gesprek. Nu gaat het echte werk beginnen. Het sollicitatiegesprek is het moment waarop je jezelf als het ware moet verkopen. Een goede voorbereiding is daarom het halve werk. Zorg dat je op tijd aanwezig bent. Beter een kwartier te vroeg dan vijf minuten te laat. Kom ook weer niet veel te vroeg, want dan vinden ze je misschien te nerveus. Verder is er een gouden sollicitatieregel: je kunt beter te netjes gekleed zijn. Maar dure merkkleding of een driedelig pak is niet per se nodig. Het ligt natuurlijk ook aan het soort mbo-opleiding en in welk bedrijf je terecht komt.

Dit kunnen ze vragen

Bijna alle sollicitatiegesprekken lijken op elkaar. Ze vragen je waarom je voor dit bedrijf gekozen hebt en wat je wilt leren. De lastige vragen komen vaak uit onverwachte hoek. Soms wil het bedrijf weten wat je precies hebt gedaan tijdens je praktijkopdrachten op school. Of welke karaktereigenschappen je hebt (ook negatieve!) en wat je graag wilt leren tijdens je stage. Jij bent de enige die hierop kan antwoorden. Als je het echt doodeng vindt, zo'n gesprek, oefen het dan met vrienden of met paps en mams.

Je bent echt ideaal

Hoera, je hebt een stageadres! Bedrijven vinden het fijn als je direct kunt gaan meedraaien in het bedrijf. Het is een goed idee om de eerste paar dagen niet te hoog van de toren te blazen: je kunt beter eerst rustig het bedrijf bekijken en je collega's ontmoeten. Een volle werkweek van 40 uur is altijd even wennen. Meestal zijn stagiairs binnen een maand gewend aan een druk bestaan.

Het is goed om je aan te passen aan de sfeer op het stageadres: de bedrijfscultuur. De bedrijfscultuur verschilt enorm per bedrijf en per opleiding. Meestal is de stage van iemand die een opleiding Techniek volgt heel anders dan iemand die leert voor Sociaal Juridisch Medewerker.

Initiatief

Durf op je stage ook initiatief te tonen. Soms heb je op je school nieuwe dingen geleerd die ze op je stagebedrijf nog niet kennen. Je bent jong en je hebt talent: maak jezelf uniek en je collega's zullen je waarderen.

Het kan zijn dat je zo ideaal bent, dat het stagebedrijf je niet meer kwijt wil en meteen in dienst wil nemen. Maak eerst zo snel mogelijk je opleiding af en haal je mbo-diploma. Je hebt echt een startkwalificatie nodig! Zorg dat je goed contact houdt met je stagebegeleider. Dan kun je na je opleiding doorstromen naar je droombaan.

Opdracht 7

Beantwoord de vragen bij de tekst. Lees de vragen goed. Daarna gaat u eerst zoekend lezen, dan intensief lezen.

1. Wat is een 'droomstage'?
 - A Een stage waar je alleen maar van droomt, maar die je nooit vindt.
 - B Een stage die aansluit bij je opleiding en waar je veel nieuwe dingen leert.
 - C Een stage waarvan je leraar denkt dat hij goed bij jou past.

2. Waar vind je vacatures voor een stage?
 - A bij je stagebegeleider
 - B op het web
 - C in de *Spits*, een gratis krant

3. Wat betekent een erkend stagebedrijf?
 - A Een erkend stagebedrijf plaatst vacatures op het internet.
 - B Een erkend stagebedrijf heeft maar één stagiair.
 - C Een erkend stagebedrijf sluit aan bij jouw opleiding.

4. Is het erg als je stageplaats niet leuk is?
 - A Nee, want een erkend stagebedrijf is altijd een goede ervaring.
 - B Nee, want zo ontdek je welk bedrijf niet bij jou past.
 - C Nee, want iedereen heeft het wel eens niet naar de zin.

5. Wat stuur je op samen met een sollicitatiebrief?
 - A Een lijst van bedrijven waar je al stage liep.
 - B Een lijst met daarop je persoonlijke gegevens, je opleiding en je nevenactiviteiten.
 - C Een brief van je stagebegeleider.

6. Welke vragen gaan ze je altijd stellen?
 - A Vragen over je opleiding en je motivatie.
 - B Vragen over je privéleven en je ouders.
 - C Vragen over je hobby's en je werktijden.

7. Wanneer moet je een gesprek oefenen met je vrienden?
 - A Je moet oefenen wanneer je veel wilt leren tijdens je stage.
 - B Je moet altijd vooraf oefenen met je vrienden.
 - C Je oefent wanneer je nerveus bent voor het gesprek.

8. Waar moeten alle stagiairs aan wennen?
 - A Aan de mensen met wie je gaat samenwerken.
 - B Aan de sfeer op het stagebedrijf.
 - C Aan het grote aantal uren dat je moet werken.

9. Op welke manier kun je initiatief tonen op je stage? Welk voorbeeld staat er in de tekst?
- A door hard te studeren
 - B door je aan te passen
 - C door met een goed idee te komen
10. Waarom is je mbo-diploma belangrijker dan meteen gaan werken?
- A Met een diploma kun je in verschillende bedrijven gaan werken.
 - B Dat staat niet in de tekst.
 - C Met een diploma vind je sneller een baan.

Opdracht 8

De uitdrukkingen die hieronder staan kom je tegen in deze tekst. Wat betekenen ze? Maak de betekenis op uit de tekst zelf.

Verbind de uitdrukking met juiste betekenis door steeds een lijn te trekken.

Uitdrukkingen		Betekenis	
1	Hoog van de toren blazen	A	Veel talent nodig hebben
2	Nu gaat het echte werk beginnen	B	Niet te veel moeite willen doen
3	De gemakkelijkste weg kiezen	C	Doen alsof je alles weet
4	Lekker aan de slag gaan	D	Nu wordt het pas leuk
5	Om talent staan te springen	E	Met plezier aan het werk gaan